

Türkiye ekonomisi 2020'nin son çeyreğinde %5,9 büyüdü.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre 4. çeyrekte yıllık bazda %5,9 ile güçlü bir büyüme kaydetti. Daha önce %6,7 seviyesinde açıklanan 3. çeyrek büyümesi %6,3'e, 2. çeyrekteki daralma da %9,9'dan %10,3'e revize edildi.

Harcamalar Yöntemiyle Büyüme Katkıları	(% puan)					
	2019 Yıllık	2020				Yıllık
		Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	
Tüketim	1,5	3,3	-6,0	5,1	5,7	2,2
Özel	0,9	2,8	-5,6	5,0	4,7	1,9
Kamu	0,6	0,5	-0,3	0,1	1,0	0,3
Yatırım	-3,5	-0,1	-1,7	5,0	2,6	1,6
Stok Değişimi	0,6	5,7	5,2	5,3	-1,9	3,4
Net İhracat	2,4	-4,5	-7,9	-9,1	-0,6	-5,5
İhracat	1,2	-0,5	-9,4	-5,9	0,0	-3,9
İthalat	1,2	-4,0	1,5	-3,3	-0,6	-1,5
GSYH (yıllık, %)	0,9	4,5	-10,3	6,3	5,9	1,8

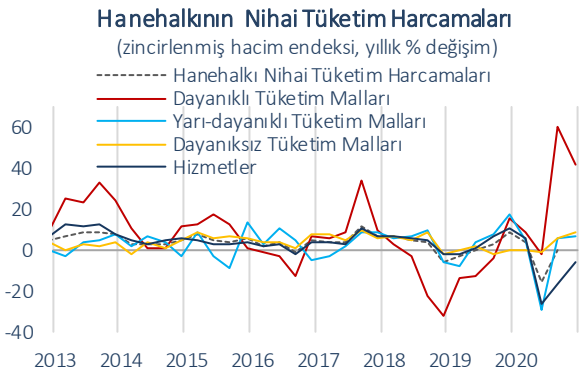
Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler son çeyrekte iktisadi faaliyetteki büyümenin bir önceki çeyreğe göre ivme kaybettiğini gösterdi. 3. çeyrekte çeyreklik bazda %15,9 genişleyen Türkiye ekonomisi 4. çeyrekte %1,7 büyüdü.

IMF'nin tahminlerine göre, Covid-19 salgınının etkisi altında dünya ekonomisinin %3,5 daraldığı 2020 yılı genelinde Türkiye ekonomisi %1,8 oranında genişleyerek pozitif büyüme kaydeden az sayıda ülkeden biri oldu. Küresel finansal krizin etkili olduğu 2009 yılında dünya ekonomisi %0,1 oranında küçülürken, Türkiye ekonomisi %4,8'lik daralmıştı.

2020'de Türkiye ekonomisinin büyüklüğü cari fiyatlarla yıllık bazda %16,8 artarak 5,0 trilyon TL'ye yükseldi. Bu dönemde USD cinsi GSYH ise 43,7 milyar USD azalarak 717 milyar USD oldu. Kişi başı GSYH 8.599 USD düzeyinde gerçekleşti.

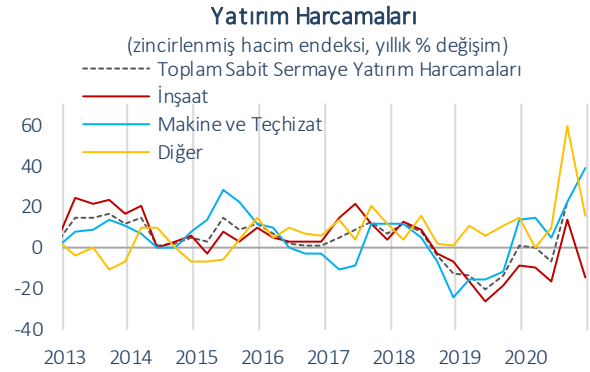
Tüketim ve yatırım harcamaları büyüme destekledi.

Tüketim harcamalarının büyüme katkısı son çeyrekte 5,7 puan düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu katkının 4,7 puanı

özel tüketimden, 1,0 puanı kamu tüketim harcamalarından geldi. Özel tüketim harcamaları içerisinde cari fiyatlarla yaklaşık %13'lük paya sahip olan dayanıklı mallara yönelik harcamaların 3. çeyreğin ardından son çeyrekte de hızlı artış kaydettiği izlendi. Hizmetlere yönelik harcamalarda ise yılın 2. çeyreğinde başlayan yıllık bazda reel gerileme son çeyrekte de devam etti. Bu dönemde istatistikî hatayı da içeren stok değişimi kalemi 2019'un 2. çeyreğinden bu yana ilk kez büyümeyi aşağı çekti.

Zincirlenmiş hacim endeksine göre, yatırım harcamaları son çeyrekte ivme kaybetmekle birlikte yıllık bazda %10,3 ile hızlı artış sergileyerek büyüme 2,6 puan katkı sağladı. %38,7'lik yükseliş ile dokuz yılı aşkın sürenin en güçlü performansını sergileyen makine ve teçhizat yatırımları büyüme 3,7 puan katkı yaptı. Bu dönemde %14,7 gerileyen inşaat yatırımları büyüme 1,8 puan sınırlandırdı.

İthalat hacmindeki yükseliş ve ihracatın zayıf seyretmesi ile net ihracatın büyüme üzerindeki sınırlayıcı etkisi 4. çeyrekte hafifleyerek de olsa sürdü. Bu dönemde net ihracatın büyüme 0,6 puan katkı sağladı.

Üretim yöntemiyle büyüme katkılar...

Son çeyrekte inşaat dışında tüm ana sektörlerin büyüme desteklediği görüldü. Hizmetler sektörü büyüme 2,9 puan ile en fazla katkı sağlayan sektör oldu. Sanayi sektörü de GSYH artışına 2,0 puan ile 2017'nin 3. çeyreğinden bu yana en yüksek katkısını verdi. Tarım sektörü büyüme 0,2 puan desteklerken, inşaat sektörü büyüme 0,8 puan aşağı çekti.

Beklentiler...

Türkiye ekonomisi geçtiğimiz yılın 3. çeyreğinde kaydettiği hızlı toparlanmanın ardından son çeyrekte para politikasındaki sıkılaşmaya ve salgına karşı alınan kısıtlayıcı tedbirlere rağmen yurt içi talebin güçlü seyretmesiyle yüksek bir performans sergiledi. Önümüzdeki döneme dair beklentiler de salgının gidişatı ve aşılama uygulamalarının hızına bağlı olarak değişebilecek olmakla birlikte ılımlı pozitif bir tablo çiziyor. Öte yandan, enflasyonla mücadele kararlılığının sürdürüleceği ve ihtiyatlı bir maliye politikası izleneceği yönündeki beklentiler büyüme öngörülerini üzerinde aşağı yönlü risk oluşturuyor.

Kaynak: Datastream, TÜİK

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.